

INFORMACE Z ČESKÝCH ČASOPISŮ č. 2/2018

Výběrová rešerše z Pedagogické bibliografické databáze. Plné texty článků lze objednat e-mailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

Dyshelper pomáhá dyslektikům / Tereza Pařilová ; [Autor interview] Vojtěch Pišl – cze

In: Rodina a škola [cze] -- ISSN 0035-7766 -- Roč. 64, č. 10 (prosinec) (2017), s. 30-31.

Článek se zabývá problematikou dyslexie z hlediska psaných textů. Autor informuje o nové unikátní aplikaci, kterou vyvinula informatička a neurovědkyně Tereza Pařilová. V rozhovoru objasňuje princip aplikace DysHelper. Jedná se o doplněk webového prohlížeče Chrome, který pomáhá dyslektikům (dospělým i dětem) v jejich individuálních potřebách při čtení textu. Hlavním problémem dyslektiků je proces zpracování audiovizuálně přijatých informací. Aplikace funguje tak, že na základě krátkého testu vznikne vzorec písmen, která by mohla být pro daného jedince problematická. Mezi písmena je vkládán fragmentační znak - krátká pomlčka, která písmena rozděluje, aby nebyla příliš blízko sebe, ale zároveň udržuje text konzistentní. Jediným nedostatkem je, že aplikace nefunguje pro čtení off-line.

dyslexie ; obtíže při čtení ; dítě ; dospělý ; počítačové aplikace ; text ; znak ; výukový software ; World Wide Web ; neurologie ; informační technologie ; výpočetní technika ; pomoc ; on-line ; DysHelper

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/466594>

2.

Fenomén neoprávněného uvolnění z tělesné výchovy v základním a středním školství = The phenomenon of unauthorized release of physical education in the Czech education system / Ondřej Ješina -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Tělesná kultura : sborník kateder tělesné výchovy a tělovýchovného lékařství - - ISSN 1211-6521 -- Roč. 40, č. 1 (2017), s. 16-22.

V úvodu příspěvek charakterizuje zdravotní a aplikovanou tělesnou výchovu a zdůrazňuje význam pohybových aktivit pro žáky se zdravotním znevýhodněním. Dále upozorňuje na některé negativní dopady uplatňování stávajících norem a

standardů ve vztahu k uvolňování žáků ze školní tělesné výchovy, např. na vyhlášku Ministerstva zdravotnictví č. 391/2013 Sb. o zdravotní způsobilosti k tělesné výchově a sportu, která umožňuje uvolnění ze školní tělesné výchovy u řady diagnóz a nenabízí žádné alternativy, např. povinnost zdravotní nebo aplikované tělesné výchovy.

tělesná výchova ; základní škola ; střední škola ; diagnóza ; žák ; postižený ; handicap ; vyhláška ; legislativa ; uvolnění z výuky ; zdravotně postižený

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/466222>

3.

Geocaching v tělesné výchově jako motivace k pohybu / Michal Lupač -- cze --
Obsahuje bibliografické odkazy

In: Komenský : odborný časopis pro učitele základní školy -- ISSN 0323-0449 --
Roč. 142, č. 1 (září 2017), s. 39-43.

Předkládaný článek vychází z autorovy učitelské praxe na prvním stupni základní školy a zkušeností s využitím Geocachingu ve výuce jako motivačního prvku. Geocaching je stopovací hra, ve které hráč hledá poklady prostřednictvím zařízení s GPS přijímačem a aplikace c:geo. Cílem příspěvku je poukázat na možnosti využití této mobilní aplikace a dalších aplikací založených na systému GPS při zapojování dětí mladšího školního věku do pohybové aktivity a při rozvoji orientace v přírodě.

tělesná výchova ; pohyb ; pohybové hry ; činnosti v přírodě ; základní škola ; první stupeň ; mladší školní věk ; motivace ; výuka ; mobilní technologie ; geocaching

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/466485>

4.

Chronický zánět středního ucha v dětském věku / M. Urík, J. Machač -- cze --
Obsahuje bibliografické odkazy: 11

In: Česko-slovenská pediatrie : časopis České a Slovenské pediatrické společnosti -- ISSN 0069-2328 -- Roč. 72, č. 8 (prosinec) 2017, s. 504-509.

Chronický zánět středního ucha u dětí představuje závažné onemocnění, protože prvotní příznaky jsou vzácné a často se projeví až vzniklou komplikací. Zánět

může přejít do závažnějších forem, které ohrožují pacienta trvalými následky, včetně možné hluchoty.

dítě ; zdraví ; nemoc ; sluch ; hluchota ; diagnostika ; terapie ; pediatrie

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/466448>

5.

Jak využít projekty Evropské unie k podpoře polytechnického vzdělávání /
Olga Pupová -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy: 1

In: Podpora polytechnického vzdělávání a podnikavosti ve středoškolském vzdělávání : sborník příspěvků z odborné konference / -- ISBN 978-80-7481-187-6 -- s. 13-14.

Jednou z forem podpory polytechnického vzdělávání v ČR jsou finanční prostředky v rámci evropských vzdělávacích programů. Autorka představuje program EU Erasmus+ pro oblasti vzdělávání, odborné přípravy, mládeže a sportu (2014 - 2020). Má přispět k zavádění evropské politické strategie v oblasti růstu, zaměstnanosti, sociální rovnosti a sociální inkluze. Zájemci o odborné vzdělávání mohou realizovat dva druhy projektů: Mobilitu osob a Strategická partnerství. Jak se do obou projektů zapojila Střední škola stavební Třebíč. Partnerské země: Francie, Španělsko, Finsko, Litva. Zahraniční stáž u prověřených partnerů v těchto zemích, školní projekty a jejich očekávané cíle.

odborné vzdělání ; polytechnická výchova ; vzdělávací program ; mobilita studentů ; podpora ; střední škola ; stavebnictví ; Evropská unie ; Erasmus+ ; partnerství

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/466404>

6.

Kamarádi - projekt na podporu výuky jazyků a lepšího mezikulturního porozumění / Sevdalina Kovářová Kostadinova – cze

In: Děti a mládež národnostních menšin : 16. setkání národnostních menšin : sborník příspěvků z konference konané v Praze 10. listopadu 2016 -- ISBN 978-80-906147-1-0 -- s. 95-106.

Představení časopisu Kamarádi, který vydává Spolek Zajedno v rámci projektu Kamarádi. Je zaměřen na děti na prvním stupni základních škol z odlišného

jazykového a kulturního prostředí, ale zaměřuje se i na děti z majoritní společnosti, kterým slouží jako pomůcka k multikulturní výchově. Tištěná verze časopisu; interaktivní online verze časopisu; soutěž pro děti Vícejazyčnost je bohatství; putovní výstavy dětských prací. Ukázky ohlasů na časopis od učitelů a ředitelů ZŠ v ČR.

dítě cizí národnosti ; cizí jazyk ; multikulturní výchova ; periodikum ; etnická menšina ; interakce ; jazyková výuka ; projekt ; Kamarádi

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/466470>

7.

Komenského spisy jako četba žáků základní školy / Jaroslav Vala -- cze --
Obsahuje bibliografické odkazy

In: Pedagogika : časopis pro pedagogickou theorii a praxi -- ISSN 0031-3815 --
Roč. 67, č. 3 (2017), s.279-294.

Studie reaguje na aktuální diskusi o obsahu a celkovém pojetí literární výchovy na základních školách. Hlavním cílem je analýza čtenářské recepce osmi odlišných literárních ukázek (jedna z nich od J. A. Komenského) žáky devátého ročníku základní školy, následné posouzení rozdílů v jejich čtenářském přijetí a zhodnocení adekvátnosti pro danou věkovou kategorii čtenářů. Z reakcí žáků vyplývá, že náročný a pro ně nesrozumitelný jazyk díla znemožňuje sémantické vyznění díla. K jeho myšlenkovému poselství se přes vlastní text nedostanou. Totéž platí o textech s nesrozumitelnými tématy. Žáci oceňovali především texty, které jsou schopni vztáhnout ke svému životu i dnešnímu světu. Výsledky výzkumu mohou sloužit jako základní informace užitečné pro úvahy nad inovací obsahu výuky i nad jejím posunem směrem k potřebám a možnostem žáků.

čtenářství ; porozumění textu ; základní škola ; literární výchova ; dílo ; ukázka ;
výsledek výzkumu ; Komenský, Jan Amos, ; Komenský, Jan Amos, ;
prekoncepce

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/466512>

8.

Komiks vstupuje do knihoven. Část 5 / Jiří W. Procházka, Klára Smolíková --
cze

In: Čtenář : měsíčník pro práci s knihou -- ISSN 0011-2321 -- Roč. 70, č. 1 (2018), s. 32-34.

Komiks si razí cestu do knihoven a je předmětem některých celostátních knihovnických akcí. 21. století je provázáno s vizuální kulturou, avšak klade vysoké nároky na porozumění textu. Pokud chceme čtenáře seznámit s komiksem, měli bychom jim nabídnout pestrý výběr. Co je to komiksová gramotnost. Žánry komiksu (v žánrech je komiks nejproduktivnějším médiem). Komiksové workshopy, komiksové tvoření.

knihovna ; veřejná knihovna ; obrázková kniha ; tvůrčí dílna ; kreslený seriál ; komiksy ; čtenář ; výběr

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/466260>

9.

Mentoring, tentokrát optikou ředitele / Zdeněk Dlabola – cze

In: Řízení školy : odborný měsíčník pro ředitele škol -- ISSN 1214-8679 -- Roč. 14, č. 12 (2017), s. 22-23.

Mentoring v současné době s úspěchem využívá mnoho škol jako techniky při podpoře začínajících učitelů, při zavádění změn nebo v péči o profesní růst učitelů. Autor článku se zamýšlí nad otázkou, jaké příležitosti přinášejí mentorské dovednosti do každodenní práce ředitelů. Co je to mentoring, jak probíhá rozhovor mentora a menteeho (člověk, o nějž mentor pečuje), 5 fází spolupráce mentora s menteeem, nástroje mentoringu na úrovni vedení školy. Uplatňování mentoringu při vedení školy vytváří efektivní rámec pro změnu a sdílení kultury školy, v níž je otevřenost a spolupráce normou, kde se lidé učí jeden od druhého, kde zvyšují potenciál svůj i ostatních a pomáhají tak růst celé škole.

škola ; ředitel školy ; řízení školy ; mentoring ; učitel ; poradenství ; odborný rozvoj zaměstnanců ; další vzdělávání učitelů ; interakce ; zpětná vazba ; dovednost ; způsobilost ; interpersonální vztahy ; inovace ; reflexe

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/466643>

10.

Metakognitívny monitoring pri riešení verbálnych a neverbálnych úloh u detí predškolského veku = Metacognitive monitoring in preschool children

when solving verbal and nonverbal tasks / Kamila Urban, Ol'ga Zápotočná -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Československá psychologie : časopis pro psychologickou teorii a praxi -- ISSN 0009-062X -- Roč. 61, č. 6 (2017), s. 521-535.

Metakognitivní monitoring u předškolních dětí hraje důležitou úlohu v procesu jejich dalšího učení i při hledání pomoci. Cílem prezentované studie bylo zjistit, zda jsou předškolní děti schopny monitorovat svůj výkon při řešení kognitivních úloh, jaký je vztah mezi přesností monitorování a skutečným výkonem a jak se tyto vazby vztahují k typu kognitivní úlohy. Výsledky studie s výzkumným vzorkem 97 dětí ve věku 5 a 6 let dokazují, že 5-6leté děti jsou schopny monitorovat a retrospektivně posuzovat úspěšnost svých řešení, přičemž v úlohách verbálního charakteru vyžadujících porozumění textu to zvládají statisticky významně lépe. Přesnost metakognitivního monitoringu korespondovala s výsledným výkonem ve všech sledovaných úlohách statistického významu. Potvrdila se i role sociálního prostředí v kognitivním rozvoji dítěte.

výkon ; předškolní dítě ; komparace ; poznávací schopnost ; řešení úloh ; porozumění textu ; výsledek výzkumu ; metakognice ; monitorování ; věk 5-6 ; úloha

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/465938>

11.

Prevence vyčleňování dítěte z kolektivu - role učitele / Ludmila Boková – cze

In: Školní poradenství v praxi : nový odborný časopis pro poradenské pracovníky -- ISSN 2336-3436 -- Roč. 5, č. 1 (2018), s. 27-29.

Vyčleňování dítěte z kolektivu je první fází šikany a škola by tuto situaci měla řešit. Autorka se v článku zaměřuje na stručnou charakteristiku dětí, které jsou ohroženy, na roli učitelů, zejména třídních, která je při prevenci vyčleňování dětí z kolektivu zásadní. Opírá se o své zkušenosti z programů pro třídní kolektivy, z práce s učiteli a v neposlední řadě také o informace od rodičů při své práci na Rodičovské lince. Upozorňuje na nutnost předcházet problémům, uvádí možnosti prevence vyčleňování a cílené práce učitelů na příznivém klimatu ve třídě.

škola ; žák ; vrstevnická skupina ; vztahy mezi vrstevníky ; nesprávné chování ; školní prostředí ; výchovné působení ; klima třídy ; učitel ; role učitele ; vedení

třídy ; výchovně vzdělávací proces ; šikanování ; sociální prevence ; postoj učitele ; spolupráce ve výchově ; sociální vyloučení

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/466504>

12.

Přírodní škola : cesta jako cíl. Část 8, Rok v Přírodní škole / František Tichý – cze

In: Řízení ve školství : [publikace pro řídicí pracovníky ve školství] -- Roč. 25, č. 6 (2017), s. 12-27.

Ředitel školy František Tichý popisuje průběh roku na pražském osmiletém gymnáziu Přírodní škola. Ta byla založena roku 1993 jako alternativa k velkým státním gymnáziím. Vzhledem k malému počtu studentů (max. kapacita školy je 80 žáků) se první ročník neotevívá každý rok. Hlavní filozofií není pouze příprava na budoucí povolání, ale aby byla škola pro studenty plnohodnotným životem. Podrobně jsou popsány každoroční akce: úvodní výjezd na začátku školního roku, podzimní výjezd (škola v přírodě), zimní výjezd (lyžařský výcvik), zdravotnický kurz, výjezd do tee-pee, Expedice.

gymnázium ; přírodovědné studium ; alternativní škola ; organizace výuky ; školní rok ; činnosti mimo vyučování ; činnosti v přírodě ; činná škola ; experimentální pedagogika ; škola v přírodě

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/466330>

13.

Současné výzvy a otazníky pro vysokoškolské vzdělávání sociálních pracovníků v ČR = Current questions and challenges for tertiary education of social workers in Czech Republic / Zuzana Truhlářová, Alena Vosečková -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Podpora člověka v jeho přirozeném prostředí : sborník vědeckých textů z mezinárodní vědecké konference XIII. Hradecké dny sociální práce, Hradec Králové 23. až 24. září 2016 = Support of Person in Community : anthology of contributions of international scientific conference the XIII. Hradec Days of Social Work, Hradec Králové 23-24 September 2016 / -- ISBN 978-80-7421-121-8 -- s. 353-359.

Článek popisuje současnou situaci realizace studijních programů sociální práce na vysokých školách z hlediska zajištění obsahových a finančních podmínek. Autorky docházejí k závěru, že nedostatečné financování výuky sociální práce na vysokých školách začíná kriticky ohrožovat profesní přípravu sociálních pracovníků a pracovníků. Studium sociální práce se pro vysoké školy stává ekonomicky nezajímavým až ztrátovým, takže může být ohrožena jeho existence pro zajištění potřeb trhu práce a praxe. Nedostačuje ani kapacita absolventů tohoto studia.

sociální práce ; sociální pracovník ; vysokoškolské studium ; vysokoškolské vzdělání ; studijní program ; financování ; absolvent vysoké školy ; nedostatek pracovních sil ; nedostatek ; profesní příprava ; Česká republika

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/466667>

14.

Vyrazit do světa na zkušenou ... / Pavel Trantina; [Autor interview] Jiří Majer – cze

In: Archa : zpravodaj o výchově a využití volného času dětí a mládeže -- ISSN 1212-5016 -- Roč. 18, č. 6 (2017), s. 16-17.

Rozhovor se členem Evropského hospodářského a sociálního výboru o dobrovolnictví, o projektu Evropského sboru solidarity a o tom, co praktického z něj může vyplynout. Solidární projekty umožní mladým skupinám vypracovat a provádět na místní úrovni solidární projekty z vlastní iniciativy po dobu 2-12 měsíců. Vytváření sítí umožní výměnu osvědčených postupů mezi registrovanými účastníky a zúčastněnými organizacemi, poskytne podporu po umístění a vytvoří síť absolventů.

dobrovolná práce ; dobrovolná organizace ; pracovní síla ; pomoc ; projekt ; evropská dimenze ; mezinárodní spolupráce ; mezinárodní organizace ; politika Evropské unie ; Evropský sbor solidarity ; Evropská unie ; Evropa ; dobrovolnictví ; dobrovolník ; solidarita

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/466337>

15.

Vzdělávání v paměťových institucích dostalo pro letošní rok zelenou /

Kateřina Tomešková – cze

In: Věstník Asociace muzeí a galerií České republiky -- ISSN 1213-2152 -- Roč. 17, č. 6 (2017), s. 5-6.

Na období od 1. září 2017 do 31. srpna 2018 vyhlásilo MŠMT pokusné ověřování Vzdělávací programy paměťových institucí do škol. Jeho primárním cílem je ověřit rozsah využívání zážitkové pedagogiky a oživené historie v rámci nabízených vzdělávacích programů muzeí a památníků školami a posoudit jejich dopad na zkvalitnění výuky ve společenskovedních předmětech. Koordinátorem projektu je Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského.

muzeopedagogika ; muzeum ; mimoškolní vzdělávání ; neformální vzdělávání ; základní škola ; pedagogika zážitku ; vzdělávací program ; ministerstvo školství ; dějiny ; společenskovední předmět ; kulturní dědictví ; kvalita vyučování ; paměťová instituce ; ministerstvo kultury ; ověřování ; 2017/2018

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/466111>